

BEELDENE VORMING

B7.1

Andy Warhol

Opdracht

Maak een selfie in de stijl van Warhol

<i>Groep:</i>	7
<i>KIJKEN:</i>	30 minuten
<i>MAKEN:</i>	deel 1: 60 minuten deel 2: 40 minuten
<i>VERWOORDEN:</i>	15 minuten
<i>Dimensie:</i>	vlak
<i>Materiaal:</i>	linosnede
<i>Beeldaspecten:</i>	compositie, kleur, vorm
<i>Variatie:</i>	teken een portret in foamplaatjes (menubak voor afhaalmaaltijden); dit gaat sneller en je hebt niet de materialen en gereedschappen nodig voor het lino snijden neem voor meer informatie contact op met de Cultuurtrein.

Het beeldmateriaal is te vinden in de toolbox KIJKEN of op www.cultuurtrein.nl/leerlijnen/beeldende-vorming

Na een inleiding op de kunstenaar Andy Warhol en zijn kunstwerken gaan de leerlingen zelf aan de slag met het maken van een portret in linoleum. Zij hebben hiervoor een portretfoto van zichzelf nodig. Met behulp van carbonpapier zetten zij de belangrijkste lijnen van het portret op het linoleum. Door bepaalde delen weg te snijden met een guts en andere delen te laten staan maken de leerlingen een soort stempel. Deze stempel rollen zij in met verf en drukken hem af op papier. Door verschillende kleuren verf en papier te combineren krijgen de kunstwerken de stijl van Andy Warhol.

De kunstenaar

Andy Warhol (1928-1987) was een Amerikaanse kunstschilder, graficus, fotograaf en filmer. Hij wordt gezien als de belangrijkste kunstenaar van de popart. De naam 'popart' is afgeleid van 'popular art'. Popart is een stroming in de moderne kunst met als voornaamste kenmerk het in beeld brengen en verheerlijken van de consumptiemaatschappij. Hierdoor stond de popart dicht bij het leven van de gewone mens en was minder elitair dan de stromingen daarvoor. Warhol begon als reclametekenaar. Aan het begin van de jaren 60 begon hij als kunstenaar. Hij introduceerde alledaagse consumentenproducten in zijn kunstwerken, zoals soepblikken van Campbell, Coca-Colaflessen of het dollarbiljet. Met behulp van zeefdrukken ontstonden grote series werken van o.a. Marilyn Monroe, Elvis Presley of politieke thema's. Warhol gebruikte bestaande foto's die hij bewerkte.

Leerdoelen

Kies een van onderstaande leerdoelen of formuleer zelf een leerdoel dat past bij het niveau van de groep.

KIJKEN

De leerlingen kunnen vertellen wat ze zien en waaraan ze dat zien.

De leerlingen kunnen een relatie leggen tussen de beeldaspecten (kleur, vorm, compositie) en de keuzes die Warhol daarin gemaakt heeft.

De leerlingen kunnen een mening geven over de vraag: 'Wanneer is kunst Kunst?'

MAKEN

De leerlingen kunnen de gereedschappen voor het lino snijden veilig en op de juiste manier gebruiken.

De leerlingen kunnen experimenteren met de gebruikte kleuren en daar een keuze in maken.

VERWOORDEN

De leerlingen kunnen vertellen over hun werkstuk en hoe zij dit aangepakt hebben.

De leerlingen kunnen kijken naar en praten over het werk van hun klasgenoten.

De leerlingen kunnen verschillen in aanpak zien, benoemen en deze koppelen aan de criteria van de opdracht.

KIJKEN!

Voorbereiding

- Bedenk welk KIJK-leerdoel je wilt bereiken en wat hiervoor nodig is.
- Kies een werkvorm uit de toolbox KIJKEN. Lees voor tips de instructie in de toolbox (of kijk in bijlage 2).
- Pak de kunstkaarten uit de toolbox erbij en haal de kaarten voor deze les eruit (of druk het beeldmateriaal eventueel zelf af).
- Zet afbeeldingen klaar op het digibord en zoek eventueel filmpjes op van het werk van deze kunstenaar.

Lessuggestie

- Geef een korte inleiding over Andy Warhol.
- Kijk klassikaal naar een of meerdere van zijn kunstwerken of voer in groepjes de gekozen werkvorm voor KIJKEN uit.
- Laat een aantal portretten zien die door Andy Warhol gemaakt zijn en laat de leerlingen vertellen wat ze zien. Bespreek de opvallende kenmerken: stripachtige stijl, kleurgebruik, herhaling.
- Praat over de vraag wanneer kunst Kunst is.
- Vertel wat de opdracht is bij MAKEN, zodat de leerlingen hier vast over kunnen nadenken.

MAKEN!

Voorbereiding

- Bedenk welk MAAK-leerdoel je wilt bereiken en wat hiervoor nodig is.
- Controleer of de benodigde materialen op voorraad en in goede staat zijn.
- Zet de tafels in een handige opstelling en richt ze in met de benodigde materialen.
- Voor dit zelfportret in de stijl van Andy Warhol hebben de kinderen een portretfoto van zichzelf nodig. Laat hen allemaal een (school) foto op A5-formaat meenemen en kopieer deze. Of maak zelf foto's van de leerlingen tegen een lichte achtergrond.
- Snijd het linoleum op maat.
- Zorg voordat je afdrucken gaat maken voor voldoende ruimte om de afdrucken neer te leggen.
- Dek voor deel 2 de tafels af met kranten of tafelzeil.

Lessuggestie

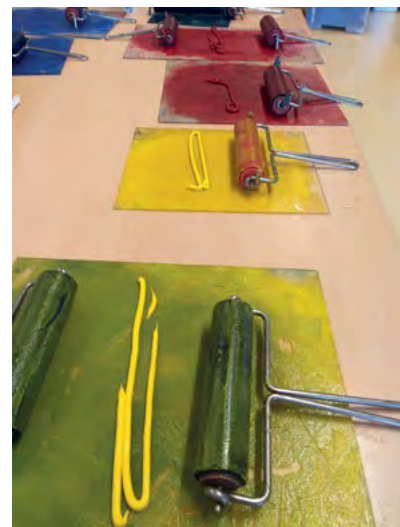
- Leg de druktechnieken uit: vlakdruk, diepdruk en hoogdruk. Vertel dat lino'snijden een hoogdruktechniek is, dat wil zeggen dat de delen die je niet uitsnijdt straks verf krijgen.
- Leg duidelijk de regels uit voor het lino'snijden:
 - Je hand is altijd achter de guts.
 - Draai het linoleum en niet je guts zodat je altijd van je af werkt.
 - Guts niet te diep: zorg dat de puntjes van je guts boven het linoleum uit blijven steken.
 - Snijd eerst de lijn om het vak heen dat je uit gaat gutsen en daarna de binnenkant, zo krijg je mooiere lijnen.

Benodigde materialen deel 1

- portretfoto's van alle leerlingen
- overtrekpapier
- potloden
- carbonpapier
- plakband
- linoleum
- breekmes of Stanley mes voor het op maat snijden van het linoleum
- metalen liniaal
- snijmat
- gutssetjes
- evt. futselplanken om de tafels te beschermen

Benodigde materialen deel 2

- linoleumrollers of kwasten
- diverse kleuren blockprint of acrylverf
- wit en gekleurd papier (A4 of A5)
- groot vel papier
- lijm

Instructie deel 1

1. Haal nog even op wat bij het KIJKEN besproken is.
2. Neem de portretfoto en leg er overtrekpapier op.
3. Trek de portretfoto over; je mag hierbij best grof te werk gaan en alleen de grote delen van het portret overnemen.
4. Is het gelukt en ben je nog herkenbaar? Neem dan een stuk linoleum van het juiste formaat en leg deze voor je op tafel.
5. Leg hier carbonpapier op met de inktkant op het linoleum en je portret erbovenop.
6. Maak dit eventueel vast met plakband zodat het niet gaat schuiven.
7. Trek je portret over met potlood. Druk hierbij stevig.
8. Zijn alle lijnen overgetrokken? Controleer voordat je alles van het linoleum afhaalt of je portret inderdaad op het linoleum staat.
9. Grijp nog even terug naar het verhaal over linosnijden als hoogdruktechniek. De leerlingen moeten goed nadenken welke delen ze weg gaan snijden en welke delen ze laten staan.
10. Kleur de delen die je weg gaat snijden met potlood zodat je je niet kunt vergissen.
11. Snijd nu de delen die je weg wilt hebben uit met je guts.
12. Klaar? Controleer je linosnede of hij overal diep genoeg is uitgesneden, snijd eventuele hoge ribbeltjes weg.

Instructie deel 2

1. Is je linosnede klaar? Dan kunnen we het portret af gaan drukken!
2. Rol het linoleum gelijkmatig in met de roller in de gewenste kleur of gebruik een kwast.
3. Leg een vel (gekleurd) papier klaar.
4. Draai je linosnede om en leg hem met de ingerolde kant op het papier.
5. Verschuif hem niet en duw hem stevig met alle kanten op het papier. Eventueel kun je hem extra aandrukken met de bolle kant van een lepel.
6. Pel het papier eraf en bekijk je eerste afdruk. Heb je genoeg verf gebruikt? Heb je het goed verdeeld of zijn er nog kale plekken? Zijn er nog delen die je beter weg moet snijden?
7. Ga door met afdrukken maken totdat je ten minste vier afdrukken hebt met verschillende kleurcombinaties (verf-papier).
8. Laat de afdrukken goed drogen.
9. Kies de mooiste vier uit, maak een compositie en plak ze op het grote vel papier.

VERWOORDEN!

Vorbereiding

- Bedenk welk VERWOORD-leerdoel je wilt bereiken en wat hiervoor nodig is.
- Zorg voor een dobbelsteen. Gebruik de reflectiecirkel uit de toolbox (of zet de digitale versie uit bijlage 2 klaar op het digibord), als hulpmiddel voor het reflecteren op de opdracht.

Vragen die bij het evalueren van de opdracht van pas kunnen komen

- Wat zien we als we alle kunstwerken bekijken?
- Waarom is jouw kunstwerk een echte Warhol?
- Welke keuzes zijn er gemaakt? (kleurgebruik, lijnvoering, vlakken)
- Waarom heb je voor deze kleuren gekozen? Heb je verschillende kleuren uitgetprobeerd? Wat veranderde er dan?
- Aan wie zou je dit kunstwerk willen geven? Waarom?
- Wat vond je ervan om aan dit kunstwerk te werken?
- Heb je iets nieuws geleerd bij deze opdracht?

Presentatie

Bedenk met de kinderen een goede plek om deze kunstwerken tentoon te stellen.

Beoordeling

Om het eindresultaat van deze opdracht te beoordelen kun je bijlage 4 als leidraad gebruiken.

